

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Domače ognjišče.

Stare navade in nekdanje naprave, v katerih so živeli naši očetje niso bile vse dobre in dobro, da so se odpravile, ali že sedaj čutimo več, kakor radi, da nismo storili v vsem dobre zamene. Kdo je prej kedaj mislil, če je imel svoje ognjišče, da bi iskat šel si ognjišča v Ameriko? Sedaj pa se izgodi tako le preveč rado in tudi pri nas, med našim slov. ljudstvom imamo tacih, ki mislijo na Ameriko in več rodbin je že, posebno iz okolice Mariborske, Bistriške itd., na poti v neznani novi svet. Njim naša sedanja beseda ne velja in bila bi tudi zastonj, vendar pa sodimo, da ne bode na robe, če izpregovorimo nekaj besedij — za domače ognjišče!

Ne vemo, odkod da prihaja, ali resnica je, da velja pri nas, pri slov. ljudstvu, po gostem več tujec, kakor domači človek; tujcu se verjame rado in blizo vse, malo pa domačinu. Kdor ima dalje časa opraviti z našim ljudstvom in ga opazuje v političnem življenji, njemu je znano, kako lahko delo da ima v časih barusač iz mesta ali trga, če pride med slov. kmete ter jih nagovarja, da volijo v občino ali v okraj može, ki jih jim nasvetuje. Njegove besede so jim skorej več, kakor evangelje: vsi hopnejo in ostanejo v njegovem koši ter so gluhi za svarjenje domačih mož.

In vendar nima slov. kmet hujših sovražnikov, kakor so tujci, možje iz mest in trgov, ki lomijo slov. jezik za silo ali tudi navlaš le za silo, kedar govorijo z njim! Tega se prepriča človek lahko, kjer koli hoče, ako se hodi za koristi kmečkih in mestnih občin ter sploh, kjer gre za kake pravice. O tacih prilikah ni slov. kmet več: ljubi sosed, ampak slov. bedak in mi ne moremo reči, da se mu dela v tem krivica; čemu pa on posluša na-nje, na tujce, kedar ima sam pravico n. pr. o volitvah v občino, v okraj?

Kdor pozna te tujce pa ima ob enem srce za domače ljudstvo, njemu pač krvavi srce, ko gleda, da si

ljudstvo samo kuje verigo ter še ponuja na to samo tujcu svoje roke, naj mu jih vklene va-njo. To in nič druga ne pomeni volitva, pri kateri dobijo nemškutarji oblast v roke, naj si bode že v občini ali pa v okraji ali tudi v deželi. Nikjer na koristi domačih ljudij, ampak njih skrb meri le na njih koristi in njih nemškutarskih bratov, »slov. para« dobi pa, če je veliko, kako drobtino in vidoma — iz usmiljenja, ne pa zato, ker ima kako pravico do nje.

Ali bode v tem kedaj bolje? Mi želimo, pa tudi upamo, da ne v predalnjem času, kajti skušnja je tudi tukaj najbolja učenica. Ko se pritepe Bog zna, odkod tujec, trgovec ali tudi obrtnik v katero naših vsaj, ni dolgo pa ti že raztegne svojo trgovino, razširi svoje posestvo in ima že tudi oblastno besedo — v občini, pri županji mizi. To ne more iti po pravi poti in domačim ljudém se odpró še na zadnje že vendar-le oči, da izpoznajo, kdo tega človeka zalaga. Kdo drugi, kakor domači ljudje! Na njih škodo raste tujcu mašča.

Ako pa si tudi niso vsi tujci v vsem enaki, ali v tem so si vsi enaki, da čejo brž ko brž prvo besedo v kraji in če je le mogoče, tudi — možnjo. Njim nasproti naj so pa torej domači vselej opazni in tudi pri njih sladkih besedah dokaj oprezni, zakal zmeraj še je resnica, kar pravi basen o ježi in lisici!

Praktični pouk v kmetijstvu.

Težave, ki nadlegujejo kmetijski stan, množijo se čedalje bolj. Mnogoteri živalski, rastlinski, klimatični in drugi škodljivci pretijo kulturnim rastlinam s pogubo, rodovitost izpite zemlje opešuje, cena pridelkov postaja vsled tekmovanja nižja, človeške potrebščine pa se množijo. Kmetovalec namreč, tisti kmetovalec, ki se ne bavi poleg s kako obrtnijo ali trgovino, temveč le od matere zemlje živi, ima pač bridkih ur. Obile potne srage, kate-tere ga stanejo pičli darovi zlovoljne narave, se mu v primeri kaj slabo poplačajo. Na odveč razkosanih majh-

nih posestih živi posestnik le od pičle dne, katero si s svojimi trudom v svojih pridelkih zasluži. Le prirojena marljivost in pa ponos biti gospodar, vladar na svojem posestvu, ohrani večino kmetovalcev še pri dobri volji. Ali pa mar ni pomoči marljivemu kmetovalcu, naj si kljubu vsem neugodnostim gmotno stanje zboljša? Gotovo! Poglejmo le, koliko se navadno prideluje in koliko bi se pridelovati zamoglo.

Poglejmo v kraje, kjer je kmetijstvo na višji stopinji. Naravne razmere so bolj ali manj našim enake, da obilokrat ugodneje, toda povsod se nam kaže prijazno lice blagostanja. Časi pa menjajo. Mogočni preobrazitelj razmer, napredek tudi kmetijstvo s seboj vleče. Kdor se temu mogotcu uklanja, kdor jo za njim potegne, ta zamore s primeroma istim naporom najmanj dvojni dohodek doseči.

Jako odvažni panogi kmetijstva v južnej Štirski ste trtoreja in sadjereja. Od teh je primeroma največ čistega dohodka pričakovati. Njih proizvodi so roba, po kateri se močno poprašuje, ki se pa tudi z ozirom na dobroto dobro plačuje. Večina kmetovalcev je tudi o njih važnosti prepričana. Dajate pa li one dohodke, katere bi zamogli pri umnem njegovanji dajati? Odgovoriti moramo z odločnim ne! Če pogledamo vinograde, ki se obično kažejo v kaj žalostni obliki, ki tožijo človeka, da je zanemarljivo svojo nalogo si svoje pridelke od narave z vsemi sredstvi, katera mu njegova pamet podaja, priboriti, da je opustil v svojo veliko škodo, kar mu napredek priporoča, čuditi pa se moramo, da trta še sploh živetari in tu in tam še kaj rodi. Ako pogledamo sadno drevo, katero se je napačno sadilo, katero se napačno izgojuje in njeguje, ni treba nam še le pridelka meriti, temuč zamoremo odločno trditi, da je posestnik takega drevesa velik zapravljivec, kajti velik del svojega dohodka z napačnim postopanjem zapravi.

Novo razmere, posebno škodljivci, kakor n. pr. trtna ušica itd. zahtevajo pa v posameznih kulturah tudi temeljite premembe, katerih se morajo kmetovalci privaditi. Vsak pridelovalec se mora dandanes marljivo učiti. V to mu služijo dobri spisi, strokovna predavanja itd. Kar se mu tu priporoča, je osnovano na svoti skušenj, katere so nabrane v širšem delokrogu, na podlagi znanostij in vestno izvršenih poskusov. Toda tu je treba opreznim biti. Ni vsak spis, pa tudi ne vsako predavanje dobro. Večkrat ima v lepih besedah pisani spis obilo pomot, katere vsejejo med ljudstvo nezaupanje, kajti vspeh pri izvršitvi mnogokrat izostane. Tudi ni vsako lepo doneče predavanje dobro. Besede dobrega govornika premagajo predsodke poslušalcev, toda gorje vernemu poslušalcu, ki ni zmožen objektivne kritike, ako posluša govornika nevesčaka, ki razodeva protivne nazore, čijih posnemanje stane človeka večkrat obilo goljufanih nad in stroškov. Previdnost toraj v tej zadevi! Berimo le notorično dobre spise in poslušajmo le predavanja, ki stojé na obilnih skušnjah in pravih zakonih znanostij. Želeti bi bilo, da gleda sodba nekoliko strožje na take krive izvode, ki včasih kljubu dobremu namenu veliko škode delajo.

Tak teoretični poduk stane pa bralca, oziroma poslušalca obilo premišljevanja in večkrat v praksi še pravega ne pogodi. Če se tak poduk omeji na znanstvene razprave, gotovo večinoma zadostuje, drugače pa je, ako se tiče praktične izvršitve posameznih del. Iz knjige zamoremo n. pr. pravi nazor dobiti, kateri način je najboljši, da nov vinograd napravimo, kaj nam je storiti zoper peronosporo, s čim nam je gnojiti, v knjigi najdemo načela, kako trte ali drevje obrezavati itd. Ako pa počnemo po knjigi cepiti ali drevo obrezavati, bodemo vendar-le kljubu najboljemu popisu veliko napak napravili. Iz teh razlogov je praktični poduk za do-

polnjenje teoretičnega, ne samo jako koristen, temuč celo potreben. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Slov. dijak Jakob Hanželič.

Starega leta dan je osodepolno presenečil občino Hardeško pri Ormoži. Zatisnil je oči Bogu vdan dijak Jakob Hanželič. Nižjo gimnazijo dovršivši v starodavnem Ptuj, nadaljeval je skozi dve leti študije svoje v Rudolfovem, kamor ga je gnala narodna zavest, da ima tam priliko vse svoje uke dobivati na domačih, slovenskih tleh. — Oče njegov, značajan narodnjak in ljubitelj učeče se mladine, ni oporekel blagim tem nakanam, da-si so bile za-nj pomenljive v gmotnem oziru zbog oddaljenosti. Čast nad tem blagemu slovenskemu očetu! Zadnje počitnice prinesel je seboj nadepolni mladič boleznikal in ni se trenotek zamudil, da bi se ne opomoglo mlademu duhovitemu bitju. Ojačil se je in čutil močnega dovolj, da zadosti svojej gorečej želji nadaljevati študije. Podvival se je in videl si ga pričetkom tekočega šolskega leta kot sedmošolca v Gradci. Zvedevši to, vsi smo se radovali, ali kratko je bilo naše veselje. Konec novembra pripelja se na svoj rojstni dom bolen naš ljubimec. Upa zgubili nismo ali prehitro smo morali priti do britkega prepričanja, da so preistinite besede pesnikove:

„Na dvoje gresta pota,
Na dvoje bolj skoz, bolj navdól.
Končala teke bota
Al' več se videla nikol.“

Na starega leta den oblegel je svojej sušici in izdahnil naš mladi rojak svojo blago dušo. Na svidenje nad zvezdami! Ta vest povzročila je splošno tužnost. Ožja naša občina, narodna in za slovensko reč vnetá, nima namreč iz svoje lastne sredine učenih boriteljev, delajočih v splošen narodni prospeh, kakor se morajo s tem ponašati skoraj vse druge soseske. Zarad tega bil je nam vsem ves up blagi naš pokojnik. Novo leto pozdravilo nas je v tem tužnem položaji in ko je napočil drugi den, odprlo se je nebo in pošiljalo obilo in obilo belih zvezdic, katere so kapale, kakor solzice na mnogobrojno in odlično občinstvo, zbrano pod milim nebom okoli s krasnimi vencí okrašenega mrtvaškega odra. Od blizo in daleč so prihiteli, da skažejo zadnjo čast prerano umrlemu in potolajijo njegove starše, sestrice in brata. Hram našega spoštovanega občinskega predstojnika bodi obvarovan pred enakimi tugami! In res, srce ti je moralo utripati, ko si gledal, kako vsak pojedini prihajalec v globokem snegu klečé opravlja svoje gorke molitve. Votlo v zvoniku oglasé se zvonovi in častita gospóda duhovniki prihité sprevajat mladega pokojnika v večni mir. Ujec pokojnikov, prečastiti gospod Davorin Meško, župnik Kapelski, spremljan od obéh domačih prečastitih gospodov duhovnikov, povzdignol je pred rakvo svoj glas k mrtvaškim obredom in videlo se je, kako težko mu je prikrivati žalost. Predno so pokojnikovi soletniki mogli vzeti si blagega pokojnika na svoje rame, zglasili so se pevci Ormoške čitalnice pevajoči v zbornem soglasji »O usmiljeni!«, povzročujoči s tem pokojniku, ki je pri vsakej priliki bil čvrsta podpora Ormoške čitalnice, društveno zahvalnost. Sprevod, ki ga nisi videl k malu tako lepega, premikal se je k cerkvenim obredom v cerkev in za tem skoz Ormoško mesto na pokopališče, kjer je pred zevajočim grobom glasen jok in stok komaj preglasila pesem. Ko so vskipele srčne molitve vseh navzočih k Vsegamogočnemu, izrazili so čitalnični pevci sočutje vseh v pesmi

»Blagor mu!« Materi zemlji izročiti smo Te morali, Jakob in pokopali s Teboj svojo nado, — a tolaži nas, da si, vedno vdan Bogu, med nebeščani.

Sv. misijon v Gotovljah.

Presrečna Gotoveljska župnija! V desetih letih delil nam je Bog že trikrat svoje posebne milosti. Prvič leta 1883 ob času sv. misijona, drugič leta 1886 pri sv. duhovnih vajah in tretjič leta 1892, zadnji teden v adventu, ko so nam zopet naš vlč. g. župnik priredili sv. duhovne vaje.

Nedopovedljivo veselje nas je navdalo, ko smo v soboto dne 17. decembra poslance božje, štiri č. oo. Lazariste od sv. Jožefa nad Celjem, videli priti zopet v našo sredino. Duhovne vaje bile so, kakor navadno, za vsaki stan posebej in so se končale v petek dne 23. decembra 1892. Pri sklepu blagoslovile so se nam tudi pobožne reči, kakor rožni venc, križci, svetinje, podobice itd. in delil se je vsem vdeležencem sv. duhovnih vaj sv. papežev blagoslov. Daj Bog, da se nobeno zlato zrnice, ki so ga č. gg. očetje na pridiznici ali v spovednici v z božjo milostjo zrahljane gredice naših src vsejali, ne izgubi, temveč lepo, bujmo raste ter obrodi stoterni sad, da bi se vresničila sklepna želja gosp. o. Franca, da se na dan sodbe snidemo vsi na desni in g. župnik lahko božjemu Sodniku reče: »Glej tu so, katere si mi dal in nobenega zmed njih nisem zgubil«.

O kako milo, tužno so nam doneli glasovi zvonov, ko so se zopet č. oo. Lazaristi odpeljali in smo se solzni za njimi ozirali. Bodi jim na tem mestu izrečena srčna zahvala za neumorni trud; Bog jim stovrstno povrni! Vsegamogočni Oče ohrani še mnogo let našega za zveličanje duš vse gorečega č. g. župnika, hočemo jim biti za njih skrb vedno hvaležni in prosimo, naj imajo z našimi nedostatki potrpljenje. Daj Bog, da bi si mi farani vse prelepe nauke zapomnili in po njih svoje življenje ravnali, ker vemo, da smo pri tolikih milostih tudi pred Bogom večjo odgovornost dolžni.

H koncu še neki dogodek. Neki posestnik iz Podloga, Št. Peterske župnije, vdeleževal se je prav pridno poleg možev naše župnije sv. duhovnih vaj, prejel je pobožno z drugimi vred sv. zakramente. Drugi dan zvečer gre doma na kozolec po seno, od koder je tako nesrečno na tla padel, da je bil pri tej priči mrtev. Bil je v nesreči vendar srečen, ker z Bogom spravljen, gotovo je tudi pri njem milost našel. Toliko sem zapisal v hvaležni spomin nepozabnih dnij, daj Bog, da bi bili vredni še kedaj enake milosti dočakati. V imenu gotoveljskih župljanov

Gotoveljski.

Gospodarske stvari.

Sadjarsko poučevanje.

Popotni učitelj z vinorejske šole v Mariboru, g. Iv. Belé bode predaval o vino- in sadjereji v nedeljo dne 15. t. m. ob 9. uri zaran v Ljutomeru pri g. Iv. Vau-potiču, ob 3. uri popoldne pa v šoli pri Sv. Križi, in v ponedeljek dne 16. t. m. ob 10. uri zarau pri Mali nedelji. Tega pouka naj se vdeležijo vsi gospodarji, posestniki goric, nagornjaki, posebno pa viničarji, ker je ta stvar za naše sedanje razmere, oziroma na vino- in sadjerejo jako važna. Odbor kmetijske podružnice.

Domače delo po zimi.

Vsak čas ima svoje delo in če kdo, kmetovalec nima časa za praznovanje še tudi ne po zimi in jaz hočem v kratkem nekoliko pokazati, kako si kmet zna

obračati, da bo on in njegova družina imela tudi po zimi dosti primerne dela; ako si zna obrniti v tem, bode gotovo le njemu samemu najbolj v korist. Najprej pa naj nekoliko razložim, kako škodljivo je ljudem biti dalje časa brez dela in to gledé na zdravje in razvijanje telesnih močij, kakor naposled tudi v gospodarstvem oziru.

Telo človeško je vstvarjeno za delo in tudi njegov namen je tak. »V potu svojega obraza si bodeš svoj kruh služil«, velel je Bog Adamu in nam, njegovim otrokom. Zato je pa Bog tudi vstvaril človeško telo tako, da brez dela skoraj biti ne more. Ako bi ukazal krepkemu in močnemu možu mirovati kak teden, pa med tem se čisto nič gibati, kmalo bo obledel, jed in pijača mu ne diši in ko bi to precej dolgo trpelo, zbolel bi od samega počitka. Poznam starega moža, ki je trdil: kadar se nameri, da je tri dni praznik, kar se včasih o božiču zgodi, takrat sem jaz vselej bolan. V dokaz, da je delo in gibanje razvitku človeškega telesa potrebno in koristno, je razložek med ljudmi v mestih in na deželi. Prvi so — posebno mladina — blede, tanki tanki in suhi, med tem, ko vzrašča na deželi krepkejša mladež, če tudi dostikrat ob slabšji hrani. Da je to res, prepričajo se ondotni ljudje, ki po zimi malo ali nič ne delajo, lahko sami na sebi, ker so na spomlad prav blede, suhi in mršavi. Razume se, da takim potem težko dene prijeti za trdo delo, ker so se celo že lahkemu delu privadili.

Drugič pa bi moral vsaj vsak gospodar skrbeti, da obrne vsaki čas in vsaki dan, bodi-si po letu ali po zimi — se ve, da razun nedelj in praznikov —, k najboljšemu pridu svojega gospodarstva. Sedanji čas gre kmetu povsod slabo, zato mu je treba napenjati vse moči, da obdrži vsaj to, kar je podedoval ali kupil, v svojih rokah in ko obnemore, da zemljišče — last mnogih naših pradedov — izroči svojim, ne pa da bi zbežal in popustil posestvo tujim rokam. Zato, pravim, mora vsaki kmet skrbeti, da v njegovi hiši ni nobene potrate (o tem spregovorim pa drugikrat več), pa tudi nobenega brez dela minolega časa. Delo pozimsko, ki ga bom nižje opisal, sicer ne zaleže toliko, kakor po leti, ali vsak krajcar, ki se pridela ali prištedi v hiši, pride prej ali slej k našemu pridu.

Sedaj pa k delu! V krajih, kjer po zimi ni nikakoršne vožnje, spravljanje pridelkov v druge kraje itd., omeji se delo navadno na domače dvorišče in pa hišo. Razun oskrbovanja živine, naj se lotijo možki popravljanja orodja, pohištva in posode. Vse to delo je veliko bolj obširno, nego si ljudje navadno mislijo. Pa naj se nihče ne izgovarja: tega in unega nimam. Nihče še ni prišel učen na svet, tudi ti se boš temu in onemu delu kmalu privadil. Poznam dosti kmetov, ki vse kolarsko delo opravijo po zimi sami, nekateri tako lično, kakor bi se že od mladih nog temu delu vadili. Najbolje je, ako večja dela prevzame gospodar sam, manjša pa razdeli med ostale, kateremu je kdo boljše kos. Neobhodno potrebno pa je, da se gospodar vsakega takšnega dela prej sam priuči, da more potem on drugim kazati in učiti. Takšna hiša je po zimi polna rokodelcev. Gospodar izdeluje (in kdo bolj ročen mu pomaga) vozove, dvokolesne (gare), sani, jarme, brane, samokolnice, sploh vse večje orodje, ki se po zimi in po leti pri vožnji in delu potrebuje. Ni pa treba misliti, da je vsacega takega dela vsako zimo veliko. Najprej se popravi staro, zraven katerega se človek vadi delati novo in potem se pregleda, če je zadosti za celo leto. Ako je katerega orodja premalo, tedaj se mora narediti novo. Najbolje pa je, da se napravi vsakega nekaj več, ker moramo računati, da se ga lahko vsaki čas kaj potare. Med druge pa se razdeli manjše delo, pa takšno, ki ga več v eno

vrsto treba delati, na kateri način se kdor bodi naposled vendar nauči. To so drobnejša orodja, grablje, vile, kosišča, vsakovrstna toporišča itd.

S tem pa še nismo pri kraju. Vsak kmet naj bi si oskrbel, vsaj priprosto, stružno klop (Hobelbank), katera priprava pri vsakem takšnem delu najboljše služi. Če se še količkaj privadi, lahko si po zimi popravi sam manjše pohištvo, post. stole, klopi, okna, naredi čebelnih panjev itd. in to mu bo marsikaterega delavca odrinilo.

Ko je že vse to gotovo, pride na vrsto posoda. Ne mislim tukaj loncev in skled, pač pa raznovrstne jerbaze, pletene iz slame ali šibic, potem manjše prirodne pleterčke, škafe ali vedrice in tudi — cokle. Vse to se lahko naredi doma, spočetka sicer bolj okorno, čedalje lepše, vendar kakšno že bodi, da je le domače! Vse to stane vsako leto kmeta več ali manj denarja, tako pa ostane ta — doma!

Sedaj pa še nekaj ženskam. Najprej in pred vsem priporočam kmetom povsod sejati lan, kateri se v jeseni pozno ali tudi po zimi stāre in sedaj je dosti dela za ženske — predenja. Najbolj me ujezi izgovor, kakoršnega sem že slišal, češ: Ni vredno se toliko mučiti s tem delom, ker so lepše tkanine dandanes tako po ceni. Da mi tako govori kak bogatin, bodi si, ali da priproste in uboge ženske se tako izgovarjajo, le da jim ni treba prijetei za kolovrat, to je pa že preveč! Takšnim po drugej strani tudi ni treba tožiti o slabih časih, revščini itd. ker če se jim za v obleko izdanimi krajcarji ne toži, gotovo jih tudi drugje z lahko in mirno vestjo zametavajo v — brezno nemarnosti. Dalje ne pomislijo, koliko prednostij ima domača tkanina nasproti tujim izdelkom gledé na trdnost, kakor tudi gledé na zdravje. Iz domačega platna perilo namreč posuši na telesu škodljivi pōt, in se človek torej lažje varuje, da se ne prehladi.

Dalje, če je količkaj mogoče priskrbeti volne, najbolje so domačega dela nogovice, katere se igraje napravijo po zimi. Po nekaterih krajih ženske pletejo celo jope iz volne, enako nogovicam, kar je močna in jako topla pozimska noša.

Napisal bi še lahko mnogo o domačem delu po zimi, ali bodi to zadosti! Pred vsem bodi vsakemu kmetu skrb pripraviti dosta gradiva za pozimsko delo, namreč raznovrstnega lesa, šibic itd. dalje prediva, volne itd. Sploh skrbimo vsi že po leti, kar bo po zimi se delalo, in po zimi, kar bo po leti se potrebovalo. Tako ne bomo napačno porabili nobenega časa in tudi kadar nas bo Gospod poklical, našel nas bo pri delu, za kar nas bo po trpljenju in žuljih v tej solzni dolini k večnemu počitku poklical. Pohorski.

Sejmovi. Dne 14. januarija pri Sv. Filipu za Kozjim. Dne 17. januarija v Kapelah pri Brežicah, pri Sv. Petru tik Radgone, v Pletrovčah in v Tilmiči pri Lipnici.

Dopisi.

Iz Ponikve ob južni železnici. (Pred občinskimi volitvami.) V kratkem vršile se bodo v naši občini volitve v občinski zastop. Dosedaj so bili v istem samo narodni možje, ki že po svojem večletnem delovanju zaslužijo povsem zaupanje svojih občanov. Upajmo, da bode tudi tako ostalo! — Govori se sicer, da si naš trgovec Adolf Eichberger — njega nam je gotovo poslala celjska nemška gospōda na nemško (!) stražo in prežo — prizadeva na tihem, da bi zmuznil

v občinski zastop. Če bode šlo? Nadejamo se, da se ne bodo našle med volilci narodno zavedne Ponikve izdajice in kukavice, ki bi za kapljo vina prodale svojo narodnost in volile nedomačina Eichbergerja. Svoji k svojim! Žalostno je že, da se je mogel ta »stražnik nemštva« tukaj naseliti, grdo bi pa bilo, da bi mogel po naših ramah splezati do veljave v občini in s slovenskimi žulji denarstveno si opomoči. Skušnja nas uči, da se nemškutarški nemaniči tako dolgo prilizujejo Slovincem, dokler si žepov ne napolnijo, potem pa pokažejo svoje pravo lice in svojo mržnjo do slovenskega naroda. Slovenci si tako sami v svojej sredini vzrejamo psovatelje svojega naroda. — Ponikovljani, bodimo zavedni in složni in pri volitvi ne dajmo niti jednega glasú kje kakemu vsiljencu, ki bi znal postati liki uši v občinskem kožuhu. Pokažimo z deli, da na Ponikvi ni kruha za nemškutarijo.

Iz Vojnika. Nekaj pozneje je sicer, a zastarano gotovo ni, kar imamo poročati iz našega zelenega Vojnika. Če je še »Slov. Gosp.« večkrat čez leto oglasil se z dopisi iz Vojnika, kako bi smel čisto zamolčati zadnjega časa! Z radostjo nas je navdajala koncem meseca listopada sreča, da je dobila naša velika župnija novega pastirja, katerega so veselo pozdravljali brez izjeme vsi župljani. To radost razglasili so gromeči možnarji, to peli so ubrani zvonovi in to oznanjali so lepi slavoloki in mlajši pa zastave; a najbolje se je razodevala z obilno množico naroda ob cesti pričakajočo novo došlega g. župnika Voduška. Še celó naši »nemški purgarji« posnemali so slovenske tržane ter prišli pozdravljati ga v »galla« ter se mu poklanjat, da bi si zagotovili njegovo naklonjenost takoj od začetka. Hčerka gosp. učitelja Brezovnika podala mu je po kratkem nagovoru lep šopek. Gosp. župnik je vesel izjavil, da se hoče vedno spominjati tega. Vse pa je bilo prav praznično. Vojnik je ponosen na svojega vrlega g. župnika ter se mnogo zanaša na-nj! Takoj drugi dan pa je odšel naš ljubi g. kaplan Lekše. Za svojega bivanja pri nas pomagali je narodu svojemu pri vseh podjetjih, tako pri ustanovitvi političnega društva »Edinosti« in družbi »Sv. Cirila in Metoda«. Bil je prvej načelnik. Vrlemu, delavnemu gospodu, čistemu rodoljubi kličemo svoj hvaležni »Živio!« in tožni »Z Bogom!« Vojničan.

Iz Trbovelj. (Občinska volitev.) Takega veselja, kakor je zdaj v občini Trboveljski, še ni bilo. Zmagala je pri občinski volitvi narodna konservativna stranka. Pred kakšnimi osemnajstimi leti so bili kmetje poskusili, nekoliko svojih mož spraviti v občinski zastop, pa ni se jim bilo posrečilo, niso namreč voditelja imeli. Vse upanje so bili zgubili, kedaj zmagati, zato se tudi niso občinskih volitev več vdeleževali ali le v malem številu, liberalni gospodje so odločevali po svoji blagi volji. Boljša dōba je lani nastopila. Pri volitvi v občinski zastop, dne 13. decembra 1892 je zmagala narodna konservativna stranka, izvoljenih je bilo deset narodnih in osem nemško liberalnih odbornikov. Nemško-liberalna stranka je na dan volitve graje vredno postopala, obetala, žugala in zmerjala je na vso moč, da bi prodrla, tudi voditelji te stranke so popačljivo ravnali. Gospodje učitelji so vsi z nemško liberalno stranko potegnili. Dva učitelja se nista volitve vdeležila: g. Janez Sorčan, nadučitelj v Hrastniku in g. Herman Gradišnik, nečastno se je njima dozdevalo se vkloniti pritisku liberalne stranke, z nemško liberalno stranko pa so volili: Gosp. Franc Staufer, učitelj pri Sv. Katarini; g. Gustav Vodušek, g. Janez Logar, g. Aleksander Falk, učitelji v Trbovljah; g. Janez Kern, nadučitelj na Vodi; g. Veixler in Emil Volc — slednji celó nepostavno, ker je še maloleten. Kmetovalci so obžalovali, da nimajo nobenega učitelja na svoji strani, kateri bi se potegoval za verske

in narodne pravice. — Dne 5. prosinca 1893 je bila volitev občinskega predstojništva. Za župana je bil izvoljen obče spoštovani g. Ferdinand Roš. Ta izvolitev je vse navdušila, ne samo posestniki, ampak tudi rudokopi se te volitve veselijo. Opomniti je, da so tudi ženske v Trbovljah večji del že narodno konservativno prebujene. Živela slovenska občina Trboveljska!

Iz Ljubljane. (Oklic!) V prošlih treh vekih rodilo se je narodu našemu lepo število znamenitih mož, ki so vsestransko delovali na širnem polju kulturnem, toda žal, pozabljeni so danes skoro do cela. Večina teh slovenskih velikanov, tako duhovnikov, kakor posvetnikov, ki imajo za splošno omiko ogromnih zaslug, ne poznamo dandanes niti po imenu, kaj še po njih delovanju! Da se imena vsaj nekaterih teh veljakov otmejo popolnej pozabljivosti, namerjata podpisana izdati životopise sto, ali celó več, znamenitih tacih rojakov, ter imata v to svrhu nabranega precej in obširnega gradiva. Delo, ki bi izhajalo v nedolgoletnih rokih, v zvezkih, štiri tiskane pole obsezajočih — prvi nekako o velikej noči — dičile bi tudi pojedine slike. Cena zvezku, ki bi bila plačati precej po vsprejemu prvega in vsacega sledečega snopiča bila bi s poštnino vred: 35 kr. Delo izide le, ako se javi vsaj toliko naročnikov, da se pokrijejo tiskovni troški. Zatorej najvljudneje pozivljava razumnštvo slovensko, i knjižnice župnijske, šolske in učiteljske, da se izvolé v obilnem številu naročiti na to delo ter javiti se v to z dopisnico pod naslovom: Fran Podkrajšek, pošta Sava (Dolenjsko).

Fridolin Kavčič, Fran Podkrajšek.

Iz Ribnice. (Odgovor.) Ni mogoče, da bi se naši ljudje, kakor se Vam piše izpred Velike kape, kar čez noč spreminjali, posebej pa še stavimo precej na krepek značaj ondi napadenega narodnjaka, kateri uživa med našim ljudstvom splošno spoštovanje in ljubezen. Da ni — in ne bo — kedaj »materi Slavi« nasproti deloval, vemo in smo prepričani iz tega, ker nam je ob volitvah vselej najizdatnejše pomagal, kakor tudi je naše »Bralno društvo« vedno krepko podpiral in vsikdar kot Slovenec in narodnjak se skazoval. V »šulferajnski koš« pa nam ni treba skočiti dokler imamo doma dosti revnih otrok, za katere je pred letom daroval omenjenih 10 gld., ne pa za nemški »šulferajn«. To je vendar razloček, kakor noč in dan, zato naj nam g. dopisnik ne zameri, če ga lepo opominjamo, naj se drugikrat preje o resnici prepriča, predno poroča v javnost neresnico. Jednako je omenjeni daroval s tovarišem novemu »strelskemu društvu« podporo zato, ker je imenovanega društva čisti dohodek namenjen revnej šolskej mladini. Tukaj nam torej ni treba spreobračati in vabiti »zguljene ovce« nazaj v domači hlev, pač pa bi takšno ovco našel drugje. Mislim namreč nekega »zagrizenega« naprednjaka, kateremu so naši Slovenci bili še preveč pohlevni, zato je raje ob volitvah šel ponujati se — nasprotnikom — ali škoda, še ti so ga zavrgli. Takšne »ovce« naj g. dopisnik v prihodnje vabi v hlev spoznanja, prej omenjeni narodnjak pa bo že brez njega vedel pravo pogoditi. — Nam je seveda ljubo, če se popravi brzo krivica in zahvalimo Vas za to, a prosimo, da še poveste, kaj je s tisto žensko podobo? Če je taka, kakor se nam je opisala, mora g. župan jo odstraniti ali pa — c. kr. žandarji: pošten človek pa ne more biti ud društva, katero ima tako »bandero«. Uredn.

Od Braslovč. (Veseli napredek — vesela prihodnost.) Na novega leta popoldan je bil občni zbor našega bralnega društva. V lepem številu smo se zbrali udje v bralni sobi g. J. Prislana. Prišlo je tudi nekaj novih udov, a nekaj, kakor se je slišalo, ima jih še pristopiti. Nismo se nadejali tako vesele vdeležbe, kakor se je to zgodilo. Počastili so na tudi vlč. g. dekan

Matija Stoklas in č. g. kaplan Franc Pečnik. Najprej je bil pregled računa, in stanja društva v tekočem letu; potem se je vplačala udnina in so se naročili časniki za prihodnje leto. Naročilo se je pa: »Slov. Gospodar« (5 istisov), »Mir« (2 iztisa), »Domoljub« (2 iztisa), »Domovina« (1 iztis), »Dom in Svet« (1 iztis), »Zgodnja Danica« (1 iztis), »Kmetovalec« (2 iztisa), »Cvetje« (1 iztis). Število udov se ne dá še sedaj določiti, ker še jih pristopi, kakor sem prej rekel, večje število in potem se bode še tudi kakov časopis tako naročil. Veselo je to znamenje in vesel napredek društva. Daj Bog, da bi vrlo društvo vedno bolj napredovalo, nam v veselje in ponos, nasprotnikom našim pa v strah in jezo. Vrl korak se je storil naprej in ni se treba bati, da bi društvo razpadlo, če pojde vedno tako naprej, bode jedenkrat močen steber in mogočen zid, na katerega se bomo s ponosom ozirali — čast, slava in ponos Braslovškega trga. Tedaj le zraven, kdor še ni ud; »z združenimi močmi!« Konečno je imel novoizvoljeni gosp. tajnik lep in navdušen govor; spodbujal je z živo besedo društvenike in v nemal za dobro reč. Pokazal nam je v jasni besedi, kam bi prišli če bi brez duhovnikov in v protikrščanskem duhu ravnali! Kot jasen izgled nam je pokazal neko društvo, ki je brez duhovnikov ustanovljeno in po liberalnem duhu in časnikih delujoče na žalostnem koncu. Oklenimo se tedaj naše častite duhovščine, naše svete vere in katoliške cerkve in vesela pa srečna bo naša bodočnost! Naposled je zahvalil gg. duhovnike za njih vdeležbo. Bodi jim pa tudi na tem mestu izrečena najsrčnejša zahvala za njih dosedanjo in v prihodnje nam obljubljeno podporo in pomoč in za ves njihov trud, s katerim si prizadevajo društvo povzdigniti. S tem je bilo zborovanje zaključeno. Bog naj živi častito duhovščino. Bog živi vrlega tajnika društva. Bog živi bralno društvo Braslovsko in vse njegove ude mnoga leta, naj jih Bog živi! F. Kresnik.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Državni zbor se snide v prihodnji torek ter se posvetuje na dalje o proračunu za leto 1893. Besedovanja bode pa na novo in več, kakor ga je treba, stvar pa ostane po celem, kakor se pač nastavlja pri ministrh, tako pri stroških, kakor pri dohodkih. — Za vladno večino hodi neki trdo in nihče ne zna, pride-li grof Taaffe do nje, sicer pa nam ni veliko za-njo, saj bode taka, da ne dobi slov. ljudstvo od nje nič kaj prida. — Iz vseh kronovin so ces. namestniki te dni na Dunaji in pravi se, da slavijo 40letnico, kar stoji grof Taaffe v ces. kralj. službah in bil je več let ces. namestnik v Tirolah.

Štajarsko. Ker se dež. glavar, grof Wurmbrand, obnaša samosvesto, oblastno, daje se mu imé »vojvoda štajarski«, to pa mu ni dovolji in on celo trdi, da sta si s ces. namestnikom, baronom Kübeck, še vselej »na roko«. To je sicer mogoče, ali kdo se ne spominja njegove voznje po Savinjski železnici? — V Gradci je trgovec Grabner svojo štacuno visoko zavaroval, potem pa je nastal v njej požar, toda ognjegasci so bili kmalu prišli in so, brž na nevoljo trgovca, pogasili ogenj, kajti mož si je štirikrat prebodel prsi z nožem. Če preživi svoje rane, dobi ga sodnija v roke. Mož je liberalec, kolikor ga je v koži.

Koroško. Nemški strelci bi radi v Celovci »zavezno streljanje« t. j. strelci bi od vseh stranij naj prišli v Celovec ter bi ondi nekaj dnij streljali. Kakor pa se

čuje, ne bode nič iz tega, kajti »drobiža« ni za to: v Brnu so imeli lani enako streljanje in preostalo jim je 60.000 fl. dolga in pa spomin, ne znamo pa, je-li ta vreden toliko denarja.

Kranjsko. V Ljubljani so osnovali »podporno društvo za obrtnike« in je bila to srečna misel. Na čelu društva so zanesljivi katoliški možje. Nas pa ne osolpne, če dobimo k malu novico, da osnuje tudi napredna stranka enako društvo. Pri Kranjcih je že tako in kaj čudo, če tudi tokraj Save niso »naprednjaki« mogli spati, dokler si niso pripravili orožja, da se lahko začne tudi pri nas bratomorska vojska! — Slov. gledišče bode v Ljubljani dne 22. januarja posebno sijajno, ker pride tje tudi več gospóde iz naše, štajarske dežele. Kdor premore lahko stroške, njemu brž ne bode žal, če se pridruži.

Primorsko. V Gorici je sicer redko kedaj snega, letos pa ga imajo ondi obilo. — V Ločniku pri Gorici imajo v kratkem občinske volitve, ravsaajo pa se med seboj tudi ondi liberalci in katoliški možje. Liberalne nesnage pač ne manjka nikjer, celo po vaséh človek naleti na-njo. — V Trstu bi radi laško vseučilišče in začetek je za-nj že storjen, kajti Nemeč-Lah, posl. Burgstaller, je daroval za-nj 100 fl. To pa je nekaj!

Hrvaško. Predvčeranjim je pričel sabor ali deželni zbor v Zagrebu svoje delovanje. Kaj bode sklenil, čemo videti a ni treba, da pričakuje človek Bog zna, kaj od njega! — Nadškof postane neki vendar-le korar Haudek: da je madjarska vlada za-nj, to nam ga opiše dovoljo.

Ogersko. Madjari ne dajo mirú in čejo, da svitli cesar napravi posebno skupino uradnikov na svojem dvorci — madjarski oddelek. Ne vemo, ali privoli svitli cesar v to, toliko pa je gotovo, da ga ni treba. — V državnem zboru se pretresuje načrt postav, ki prepove narejanje vina in se ve, da še bolj prodajanje. Največ tacega vina se prepravlja pa ravno v kletéh madjarskih judov in bode torej težko kaj iz te postav.

Vunanje države.

Rim. V nedeljo je bilo pri sv. očetu Leonu XIII. kacih 500 otrok iz mesta častit jim k njih »zlato škofovski maši«. Sv. oče so dali vsakemu otroku svetinjico za spomin. Jako ganljivo je bilo gledati toliko krdelo nedolžnih otrok in sredi njih sivolasi starček, namestnik Kristusov!

Italija. Nova postava nalaga jako visoko kazen tistim, ki ne marajo poroke pred posvetno oblastjo in župnik, ki poroči take v cerkvi, pride še za to lahko v zapor. Tako hoče framasonstvo in brž ko ne mu obvelja v državnem zboru.

Francija. Stvari s »panamsko rabuko« stojé za republikance jako slabo, kajti največje glave republikancev so v vrsti onih, ki so dali svoje glase za — denar. Več prejšnjih in tudi nekaj sedanjih ministrov je krivih zločina in sedaj so odstopili ter ima minister Ribot sestaviti novo ministerstvo.

Anglija. Sedaj je že vendar-le gotov načrt za postav, ki daje nekaj pravic katoliškim Ircem. Gladstone pa še mora vse sile napeti, če hoče, da mu načrt obvelja v ministerstvu in potem v državnem zboru. Ne smemo še po takem reči, da bode tudi iz načrta kedaj postav.

Nemčija. Volilni red se spremeni in sicer tako, da se delijo volilci v tri razrede in se ve, da se godi volitev po davkih in višji ko so davki, kar jih človek plača, v višjem je potem tudi razredu. V prvem bode najmanj volilcev, pa največ glasov in v zadnjem največ volilcev, pa najmanj glasov: tako je vse v redu! — V Württemberskem kraljestvu je treba večjih davkov in

sicer najbolj zavoljo vojaštva. Ljudje so nevoljni, toda pomagati si ne vedó, treba jim bode pač biti varénim.

Rusija. Kjer ni prave vere, tam tudi ni pravice. V ruski državi imajo v dveh deželah Nemce, in sedaj dela tamošnja vlada na to, da se nemški otroci poučujejo samo v ruskem jeziku. To je krivica in obsodimo jo ravno tako, kakor obsodimo našo državo, ako slovenske otroke sili v nemške čevlje. Dobrega pa iz take sile ne more priti nikjer, tudi v mogočni Rusiji ne.

Rumunija. Kralj Karol nima otrok in vsled tega je njegov brat, princ Ferdinand, kedar do tega pride, njegov naslednik. Te dni je bila njegova poroka v nemškem mestu Sigmaringen z neko angleško princesinjo. Slovesnosti so bile pri tem velike, tudi nemški cesar je bil v pričó.

Srbija. Odkar je vlada v rokah liberalcev, izvršijo se tudi po vseh mestih volitve v občinske zastope za liberalce srečno. Povsod pa ne gladko, kajti v dveh, treh mestih so se volilci stekli do krvi. Sila ni mila.

Turčija. Sultan Murad ima zvite ministre in tako se izvije on večkrat iz hudih stisk. Tudi sedaj, ko nima denarja, da izplača vojaštvo in vojno odškodnino Rusom, napravili so tako, da dobijo vojaki nekaj plačila, Rusi pa imajo tolažbo, da kedaj dobijo denar in vendar so vsi s tem zadovoljni. Kako je bilo to mogoče, pa nam ni znano.

Afrika. V Egiptu so imeli gostijo in ženil se je strijec khedijev Muot paša. Celih osem dnij je trpelo gostovanje. Druge nesreče pa pri tem ni bilo.

Amerika. V Novem Yorku, v severni Ameriki, stavijo cerkev, kateri ne bode, kedar bode gotova, na svetu »glihe«. Tako velika in lepa bode — za 20 milj. dolarjev. Pridige bodo v njej lahko v enem času, vsaj v sedmerih jezikih. Vse v njej bode ameriškansko.

Za poduk in kratek čas.

Dolga nit, ali kako se je za Slovence potreben prostor dobil.

Pred tisoč tri sto leti je po naši domovini hudo vrelo. Med Savo, Dravo in Donavo so se poganjali divji, plena željni narodi, izmed katerih so se po svojej silovitosti Gepidi in Longobardi najbolj odlikovali. Leta 565 so pa bili Gepidi od Longobardov v krvavem boju premagani in popolnoma pokončani. Kunimund, kralj Gepidov, je namreč Alboinu, longobardskemu kralju, odrekel roko svoje cvetoče hčerke Rozamunde, ki tudi sama za silovitega ženina ni marala. Alboin je privihral vsled tega s svojimi Longobardi in je Gepide popolnoma potolkel, kralju Kunimundu je pa sam s svojo roko glavo odsekal. Potem je ukazal možgane iz odsekane glave vzeti in pa kožo z lobanje olupiti, črepinjo pa tako prirezati, da je bila skledici podobna. Rekel je, da si hoče iz Kunimundove črepinje narediti kozarec z zlatom okovan in pa o svečanostnih priložnostih iz njega piti. Kakor je divjak rekel, tako je tudi storil. To je bilo pač žalostno ženitovanje, katero je zdaj Alboin z ujeto Rozamundo obhajal. Vse se je treslo pred groznim Alboinom, tudi Rimci in rodovitni Italiji so pred njim trepetali. Zanašali so se le še na svoje trdno obzidje in pa na svojega slavnega vojvodo Narzesa, ki je pred nekoliko leti Gote popolnoma premagal, ko so se bili čez Alpe v Italijo privalili. Prišla je pa vmes zamera, iz zamere pa za Italijo strašna nesreča, ki je Rimcem vse upanje podrla.

Italija je spadala tedaj pod carigrskega cesarja Justina II. Njegovej ženi, cesarici Sofiji, je do Narzesa

mrzelo in umislila si je nekaj, o čemer nam pripoveduje zgodovinar Longobardom, Pavel Warnefried (Historia Longobardorum II. 5) tako-le: Osemdesetletnemu vojvodi Narzesu je poslala v Rim preslico, kodeljo prediva pa žensko krilo z naročilom, naj odloži meč in sulico, pa naj med klepetuljami kolovrat poganja. Narzesa je cesaričina ošabnost hudo spekla in za to njej je poslal v Carigrad odgovor: »Dobro, spredel bom iz tega-le prediva dolgo nit, tako dolgo, da cesarica ne bo mogla najti njenega konca in kraja«. — Zdaj je naložil Narzes na voz najboljšega rimskega vina, (in kako omamljiva je sladka zimsko črnina!) in pridjal je obilo najlepših in najboljših pridelkov italijanskih in poslal dragoceni tovor plenaželjnemu Alboinu v posavske kraje in ga je prijazno povabil, naj poskusi sladko kapljico, če mu bode ugajala, naj se le kar proti Italiji vzdigne, kjer je take in še boljše pijače obilo dobiti. Ko je Alboin črnino poskusil, je pač gotovo rekel: »Kaj takega še pa v mojih ustih ni bilo!«. Poskušali so tudi njegovi vojskovodje in prikimavali so mu in začeli so gotovo trkati in veselja poskakavati, kakor je bila njihova navada. Le malo časa je še preteklo in v sedanji Moravski deželi, po Ogerskem in za Savo in Dravo je bilo vse živo, kakor v mravljinjaku — Longobardi so se vzdignili iz svojih sedanjih selišč in leta 568 prihru-meli v Italijo. Od Longobardov zapuščene prostore so zasedli naši predstariši, takrat še paganski Slovenci, katerim ni bilo mar za krvave boje, pač pa so začeli polje orati, vinograde obdelovati in po širokih ravninah so pasli črede svoje. Tako je Narzes spredel dolgo nit, s katero je Longobarde v Italijo potegnil in pa Sloven-cem potreben prostor naredil.

Zdaj bi lahko sklenil. Pa to Vas še menda skrbi, kako se je kaj kraljičini Rozamundi v rodovitni Italiji godilo? Slabo, prav slabo! Kako bi zamogla srečna biti na strani morilca očeta svojega, predragega očeta Kunimunda, iz katerega črepinje je divjak Alboin pri slavnostnih obedih v pričo svoje žene italijansko črnino srkal. Do vrha je pa prikipela njena žalost leta 572. Takrat je Alboin po triletnem trudapolnem upiranju mesto Pavijo premagal in obhajal je zdaj sijajno zmagoslovje. Pri svečanostnem obedu je pijan sreče in vina posilil Rozamundo, da je morala piti vino iz črepinje očetove. Zdaj je jela kraljica same jeze divjati. Sladkala se je oprodi, ki je Alboinovo orožje nosil in hranil, in obljubila mu je svojo roko, in pa kraljevo krono, če njej pomaga grozovitega Alboina ubiti. Oproda Helmih je rad privolil, češ, kaj takega se mi zopet tako hitro ne ponudi. Ko se je Alboin enkrat pijan ulegel, se je prikradla za njim v spalnico tudi Rozamunda in je pobrala vse orožje, kar ga je v spalnici po klinih viselo. Ko je bilo orožje poskrto, plane Helmih nad spečega kralja in ga pri priči ubije. Pa Rozamundi prešestnici in Helmihu morilcu ni bilo dalje med Longobardi obstati; bežala sta v trdnjavo Raveno, kjer se je cesarski vojskovodja Longin takoj ujel v zanjke še vedno lepe Rozamunde. Pregovoril njo je, naj Helmih zastrupi in njemu roko poda. Rozamunda je storila, kakor je Longin svetoval. Helmih je pa strup v vinu spoznal, ko je kupico do polovice izpil; zbral je še svoje zadnje moči in je nesrečno Rozamundo po sili zalil s strupom, katerega je njemu namešala — in tako sta stopila oba v tistem trenutku pred ostro sodbo božjo.

Dr. Jož. Pajek.

Smešnica. Neki »Südmarkovec« v Laškem trgu obišče vsaki dan krème zaporedoma, naj bi svoje vedno suho grlo s kozarcem vina ali pive »pofajhtal«, seveda na troške kacega dobrohotnega kmeta iz okolice. Tako naleti tudi necega dne v gostilni »cum pemišen oxen«

na Korenovega Franceta, vrlega kmeta iz Šent-Jedertske fare ter ga, ko izprazni polni kozarec črnine, tako-le nagovori: »Ti Franc, vejš, zdaj imamo pa mi v Laškem še bolj fajn šolo, ko vi Šent-Jedertčani!« — »Te-te hudiman,« pravi Korenov France, »lahko se vi purgarji bahate z vašo nemško šolo, ko ste jo od nemškega šulvereina sfehtali; mi smo pa morali našo šolo z lastnimi groši plačati! — Veš ti, Zolar, kaj? Zdaj pa še »Südmarkovce« naprosite, naj za vas purgarje, kateri ste tako-le bolj nemčurske korenine, iz starega gradú pod Humom »norenhaus« napravijo; boš pa ti lahko za »derehtarja« notri, ker nimaš družega opravka«. — Zolar hitro pograbi svojo kapico ter jo popiha, kakor veter iz krème.

Razne stvari.

(Potrjenje.) Nj. veličanstvo svitli cesar je potrdil izvolitev vlč. g. Antona Hajšek, dekana v Slov. Bistrici, za načelnika in g. dr. Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, za namestnika v okr. zastopu Slov. Bistrice.

(Volilni shod.) Sinoči je bil volilni shod za volilce g. dr. Gustava Kokoschinegg, drž. poslanca za mesta in trge ob Dravi, v Götzovi dvorani v Mariboru. Ni bilo podobe, da je slišalo veliko volilcev glas svojega poslanca.

(Učiteljstvo.) V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je izšel »Popotnikov koledar« za leto 1893. Urednik mu je g. M. Nerat, učitelj na slov. šoli v Mariboru. Cena koledarju je 1 gld. 30 kr. s pošto vred. Temu koledarju ni treba hvale: kdor ga enkrat kupi, ne opusti ga iz lahka v prihodnjem letu.

(Darilo.) Gosp. Vincenc Ježovnik, župan Velenjski, daroval je družbi sv. Cirila in Metoda prvih 20 kron. Za to blago daritev bodi mu presrečna zahvala! Da bi iskrenega rodoljuba narodnjaki gorko posnemali!

(Šola.) Svitli cesar je daroval za novo šolsko poslopje pri Sv. Jerneji blizo Konjic 200 gld. iz lastnega premoženja.

(Mitnica.) V Tešnji vasi v Savinjski dolini je od novega leta sem nova mitnica in voznikom na desnem bregu Savinje bode poslej treba troje mitnic plačati, ako gredo v Celje. Tega je pa že vendar-le preveč!

(Občine.) V Mariborskem okraji je 78 občin in izmed njih jemlje občinskih doklad 30 več, kakor lani, 17 manj in ostale so zadovoljne z lansko doklado. Največjo doklado jemlje trg Št. Lovrenc na Kor. železnici, namreč 50 odstotkov, najmanj pa Bohova pri Hočah, ker ne jemlje nobene.

(Družba sv. Mohorja) je izdala »Ant. Janežičev slovensko-nemški slovar«. Le-ta je tretji natis in ga je predelal prof. Franc Hubad, c. kr. gimnazijski profesor v Gradci. Njegovo obširno in zvesto delo se hvali samo ter stane slovar s pošto 3 gld. 65 kr., če se vzame v usnje zvezan, sicer pa 3 gld. 15.

(Društva.) V odbor bralnega društva »Edinost« v Središčji bili so pri občnem zboru voljeni ti-le gospodje: Josip Šinko, gostilničar — načelnik; Anton Kosi, učitelj — tajnik; Makso Robič, trgovec — denarničar; dr. Josip Spešič, zdravnik; Martin Čulek, poštar; Pavel Unger, nadučitelj; Ivan Kolarič — odborniki. — Bralno društvo na Cvenu priredi dne 22. t. m. letni občni zbor ob 3. uri popoldne v šoli z običajnim vspreodom. — Bralno društvo na Poni k vi ima v nedeljo 15. t. m. svoje zborovanje in po zborovanju prosta zabava.

(Zmrznila) je v noči 17. decembra Kat. Vrečko, 80 let stara beračica iz Jurkloštra. Našli so jo v jutru na bregu Savinje pri Laškem.

